

Положення
про порядок перезарахування результатів навчання для учасників
програм академічної мобільності у
Мелітопольському державному педагогічному університеті
імені Богдана Хмельницького

1. Загальні положення

1.1. Положення регламентує порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм академічної мобільності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) на території України чи поза її межами – здобувачів освітніх ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії, здобувачів наукового ступеню доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників й інших учасників освітнього процесу (далі – Учасники).

1.2. Положення встановлює порядок перезарахування результатів навчання за умови використання інших кредитних систем на основі здійснення експертного оцінювання і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій Учасника шляхом автоматичного трансферу кредитів посередництвом використання EGRACONS (Egracons Grade Conversion System – Європейська система переведення оцінок).

1.3. Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо впровадження ЄКТС та її ключових документів у закладах вищої освіти (лист МОН України від 26.02.2010 р. № 1/9-119), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету.

1.4. У Положенні враховані засади Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), що є однією з передумов входження України до єдиної Європейської зони вищої освіти та досягнення цілей Болонського процесу.

1.5. Мета запровадження ЄКТС полягає у сприянні плануванню, реалізації та оцінюванню освітніх програм і мобільності Учасників за допомогою визнання навчальних досягнень, кваліфікацій та періодів навчання.

2. Кредити ЄКТС та їх встановлення

2.1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

2.2. Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

2.3. Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

2.4. Кредити присвоюються Учасникам після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням. Кількість кредитів, що присвоюється Учаснику, який демонструє досягнення результатів навчання, дорівнює кількості кредитів, що відповідають освітньому компоненту.

2.5. Перезарахування кредитів – процес визнання кредитів, присвоєних в закладі вищої освіти.

2.6. Кредити, присвоєні Учасникам в межах однієї освітньої програми певного закладу вищої освіти, можуть бути переведені для накопичування в іншій програмі, запропонованій тим самим або іншим закладом вищої освіти.

2.7. Перезарахування кредитів відбувається автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику/стажування. Для Учасника, який подає до Університету Академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому закладі вищої освіти, з яким немає діючого Договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється предметною комісією відповідно до п. 5.5 цього документу.

3. Ступенева мобільність

3.1. Ступенева мобільність — навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти одночасно.

3.2. Ступеневі освітні програми можуть відрізнятися одна від одної за кількістю кредитів ЄКТС, які вони містять. З метою визнання кваліфікації для продовження навчання різниця в кількості кредитів ЄКТС, отриманих після успішного набуття кваліфікації, не береться до уваги. Головним фактором, який враховується, є програмні результати навчання.

3.3. Ступінь бакалавра має бути визнаний з метою зарахування на магістерську програму незалежно від кількості кредитів, на яких він базується.

4. Кредитна мобільність

4.1. Кредитна мобільність — навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані закладом вищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного Учасника. При цьому загальний період навчання для таких Учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

4.2. ЄКТС уможливує перезарахування і визнання досягнень Учасників за результатами мобільності. Визнанню кредитів та результатів навчання для цілей мобільності сприяють документи, які містять інформацію про досягнуті результати навчання, на основі чого Університет приймає рішення про їх визнання та перезарахування:

- Каталоги курсів;
- Договір про навчання;
- Договір про практику/ стажування.;
- Академічна довідка;
- Сертифікат про практику/стажування.

4.3. Усі кредити, отримані під час навчання за кордоном або під час мобільності, як погоджено в Договорі про навчання та підтверджено Академічною довідкою, мають бути перезараховані без затримки та входити до

ступеневої кваліфікації Учасника без будь-якої додаткової роботи чи оцінювання.

4.4. Договір про навчання – формалізована домовленість про організацію кредитної мобільності та визнання кредитів, підписана до початку періоду мобільності Учасником, Університетом, та закладом вищої освіти, що приймає. Договір має на меті надати Учаснику гарантії, що кредити, отримані протягом періоду мобільності, будуть визнані.

4.5. Індивідуальний навчальний план академічної мобільності – документ, що встановлює порядок вивчення навчальних дисциплін та складання контрольних заходів за результатами навчання з урахуванням особливостей навчального плану інституту/ факультету та програми академічної мобільності, і оформлюється:

- працівниками інституту/ факультету: спільно із заступником директора інституту/ декана факультету з наукової роботи та міжнародної діяльності, завідувачами кафедр, викладачами за підписом керівника відповідного структурного підрозділу; підписується керівником відділу міжнародних зв'язків, проректором з наукової роботи та першим проректором (оригінал зберігається в Учасника, копії – в деканаті та відділі міжнародних зв'язків);

- на підставі робочого навчального плану інституту/ факультету, актуального на період програми академічної мобільності, включно із нормативними і вибірковими дисциплінами;

- терміном на один семестр відповідно до початку і завершення програми академічної мобільності та об'єктивних можливостей Учасника скласти заліки та екзамени із дисциплін, що підлягають вивченню в Університеті; повторно на наступний семестр – за умови відсутності академічної заборгованості станом на перший день навчання у новому семестрі.

4.6. В Індивідуальному навчальному плані академічної мобільності зазначаються дисципліни, які підлягають перезарахуванню, та дисципліни, які опановуються Учасником самостійно із зазначенням обсягу, форми, видів діяльності та методів опанування дисципліни (у додатку Зразок Індивідуального навчального плану академічної мобільності), передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної дисципліни, що має на меті забезпечити її успішне складання.

4.7. При складанні Індивідуального навчального плану академічної мобільності сесія планується, як правило, в термін сесії в Університеті.

4.8. Учасник, який навчається за Індивідуальним навчальним планом академічної мобільності, не допускається до складання навчальної дисципліни, якщо ним не виконані усі види навчального навантаження, передбачені

навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної дисципліни у повному обсязі.

4.9. Як виняток, дострокове складання сесії за Індивідуальним навчальним планом академічної мобільності може плануватися за умови виконання не менше 3/4 обсягу навчального часу, відведеного на опанування навчальної дисципліни, відповідно до навчального плану на семестр.

4.10. За Індивідуальним навчальним планом академічної мобільності ліквідація академічної заборгованості, у випадку її виникнення, планується до початку весняного семестру (за умови зимової сесії) та не пізніше 10 вересня (за умови літньої сесії).

4.11. Освітні компоненти, які опановуються протягом періоду мобільності не можуть бути відібрані на основі їх еквівалентності освітнім компонентам, які пропонуються в Університеті. Результати навчання за повною навчальною програмою за кордоном мають бути сумісними з результатами навчання за ступеневою програмою, яку опановує Учасник в Університеті та для якої буде надано визнання після періоду навчання за кордоном, або доповнювати їх.

4.12. Заміна еквівалентної кількості кредитів ступеневої програми в Університеті, кредитами, отриманими у закладі, що приймає, має бути гнучкою і прозорою.

4.13. Договір про практику/ стажування містить опис навчальних заходів, які має реалізувати Учасник під час опанування зазначеного освітнього компоненту, умови проходження практики/ стажування відповідно до навчальної програми та чітко визначені результати навчання із їх зазначенням у Сертифікаті про практику/ стажування, чи академічній довідці.

4.14. Кількість кредитів, отриманих у закладі, що приймає, має відповідати певному періоду навчання за кордоном.

4.15. За умови підписання трьома сторонами Договір про навчання (про практику/ стажування) може бути змінений у випадку необхідності за згодою усіх трьох сторін.

4.16. У спільних програмах (програмах білатерального дипломування) закладами-партнерами запроваджуються узгоджені схеми мобільності, що містять правила визнання кредитів. Договори про навчання та про практику/стажування не обов'язково використовувати під час реалізації спільних програм, оскільки кредити, отримані у закладі-партнері визнаються автоматично за виконання усіх умов Договору.

4.17. Академічна довідка – поточний запис освітніх досягнень Учасника, зокрема, для академічної мобільності, у якому зазначені освітні компоненти, які вони опанували, кількість набутих кредитів ЄКТС та отримані оцінки.

4.18. Університет повинен повністю визнати узгоджену в Договорі про навчання чи Договорі про практику/ стажування (якщо це передбачено) та підтверджену Академічною довідкою кількість кредитів ЄКТС, перезарахувати їх в освітню програму Учасника та використовувати для виконання кваліфікаційних вимог. За необхідності отримані оцінки конвертуються.

4.19. Дисципліни, успішно опановані за кордоном, входять в Академічну довідку, що додається до Додатка до диплома під оригінальними назвами та з їх перекладом державною мовою.

4.20. Після проходження практики/ стажування за кордоном зарахування кредитів має бути задокументоване у Сертифікаті про практику/стажування та Додатку до диплома.

4.21. Сертифікат про практику/ стажування забезпечує прозорість та роз'яснення значення досвіду практичної роботи Учасника. Видається закладом вищої освіти/ науковою установою/ організацією, що приймає, після завершення практики/ стажування. Може бути доповнений іншими додатковими документами, зокрема, рекомендаційними листами.

5. Інституційні норми і правила

5.1. Університет відповідає за реалізацію та моніторинг академічної мобільності, забезпечує прозорість і справедливість процедури перезарахування результатів навчання, визначає механізм оскарження.

5.2. Роботу з безпосередньої організації навчання/ стажування/ практики за програмами академічної мобільності проводять інститут/ факультети за участю відділу міжнародних зв'язків та, у разі необхідності, інших підрозділів Університету.

5.3. За потребою в інституті/ на факультетах рішенням Вченої ради відповідної структури та наказом ректора призначається координатор академічної мобільності – відповідальна особа з числа науково-педагогічних працівників, формально уповноважена:

- обговорити програму академічно мобільності з Учасником;
- затвердити і підписати Договір про навчання, Договір про практику/ стажування Індивідуальний навчальний план академічної мобільності від імені інституту/ факультету, що скеровує, до початку періоду мобільності, звіт, Академічну довідку після завершення періоду мобільності;
- за потреби вносити зміни в Договори про навчання, Договори про практику/стажування;
- допомагати з перезарахуванням результатів навчання;

– інформувати відділ міжнародних зв'язків про виконання програм академічної мобільності Учасниками в кінці кожного семестру та на початку нового навчального року.

5.4. Учасники обговорюють академічне визнання результатів навчання виключно з уповноваженими особами відповідно до п. 5.3. цього документу, за потреби можуть залучати працівників відділу міжнародних зв'язків.

5.5. У випадку виникнення проблем чи суперечливих питань із визнанням результатів навчання та перезарахуванням кредитів з однієї чи кількох дисциплін, координатор академічної мобільності відповідного структурного підрозділу уповноважений зібрати предметну комісію.

5.6. Предметна комісія збирається у випадку виникнення суперечливих питань до початку академічної мобільності чи по завершенню її терміну.

5.7. Предметна комісія формується директором інституту/деканом факультету із числа висококваліфікованих фахівців. Рішення предметної комісії оформляються письмово із зазначенням визнання результатів навчання. У випадку проблем із визнанням результатів навчання чітко прописується підстава й аргументація відмови та умови, необхідні для перезарахування.

5.8. Працівники директорату/ деканату за дорученням директора інституту/ декана факультету та/або координатора академічної мобільності інституту/ факультету доводять до відома викладачів факт участі студента у програмі академічної мобільності, перезарахування відповідних дисциплін, їх занесення в Індивідуальний навчальний план академічної мобільності відповідно до п.4.6. цього документу.

5.9. Учасникам після закінчення навчання, проходження практики/стажування за кордоном не встановлюються додаткові экзамени чи завдання для перезарахування попередньо погоджених у Договорі про навчання чи Договорі про практику/стажування дисциплін або завдань.

6. Розподіл та переведення оцінок

6.1. Для забезпечення прозорості відмінностей оцінювання в межах ЄПВО (єдиного простору вищої освіти), оцінки, отримані в усіх країнах, предметних галузях та закладах вищої освіти, підлягають належному трактуванню та правильному порівнянню.

6.2. Для забезпечення прозорості та цілісної інформації стосовно успішності конкретного Учасника кожен заклад вищої освіти, що приймає, за вимогою має надати, окрім національної інституційної шкали оцінювання і трактування цієї шкали, статистичну таблицю розподілу прохідних оцінок, отриманих у рамках

програми чи галузі навчання, яку освоював цей Учасник. Таблиця показує реальне застосування шкали оцінювання у конкретній навчальній програмі.

6.3. Таблиця розподілу оцінок показує спосіб використання існуючої національної чи інституційної шкали (або відкритий доступ або вибіркові системи) і дозволяє порівнювати статистичний розподіл оцінок у паралельній референтній групі іншої установи; відображає статистичний розподіл позитивних оцінок (прохідна оцінка і вище) присвоєних у кожній галузі навчання у конкретному закладі.

6.4. Створення Таблиці розподілу оцінок відбувається на основі даних, що містяться в інформаційних системах навчальних закладів, а розрахунки відсотків забезпечуються за допомогою простих комп'ютерних програм. На основі об'єктивних та прозорих критеріїв у закладі визначаються референтні групи, що повинні додаватися до розробленої Таблиці розподілу оцінок.

6.5. За відсутності методів, заснованих на порівнюваних результатах навчання, рекомендовано використовувати міжнародну стандартну класифікацію освіти (ISCED-P), яка пропонує стандартизовану та ієрархічну класифікацію галузей навчання.

6.6. З метою забезпечення референтних груп достатньою чисельністю для статистично відповідного (релевантного) порівняння рекомендується користуватися кодом міжнародної стандартної класифікації освіти для «вузьких» або «конкретних» рівнів) (Інститут статистики при ЮНЕСКО, 2014).

6.7. Розраховується абсолютна кількість прохідних оцінок, отриманих кожною референтною групою, яка визначалась щонайменше за останні два роки. Інформацію стосовно відсотка тих, хто здав предмет успішно, надається у загальних термінах, але не у зазначених розрахунках.

6.8. Розподіл оцінок розраховується у вигляді відсотків прохідних балів, одержаних членами референтної групи, та кумулятивними відсотками.

6.9. Таблиця розподілу оцінок містить відсотки та кумулятивні відсотки для кожної визначеної референтної групи.

Приклад таблиці оцінювання

Оцінки, що використовуються у ВНЗ (від найвищої до найнижчої прохідної оцінки)*	Кількість прохідних оцінок отриманих Учасниками референтної групи	Відсоток кожної оцінки відносно загальної кількості отриманих прохідних оцінок	Кумулятивний відсоток отриманих прохідних оцінок
10	50	5%	5%
9	100	10%	15%

8	350	35%	50%
7	300	30%	80%
6	200	20%	100%
Разом:	1000	100%	

* Системи/ підходи оцінювання можуть встановлюватися на національному рівні

6.10. Таблиця розподілу оцінок може бути включена в Академічну довідку і Додаток до диплома Учасника для полегшення трактування кожної і не вимагатиме подальших обчислень. Приклади для візуальної презентації таблиці оцінювання представлено – Європейською системою переведення оцінок EGRACONS. (Egracons Grade Conversion System).

6.11. У випадку, коли заклади приймають рішення щодо перенесення оцінок їх мобільних Учасників, особа, відповідальна за перенесення кредитів, порівнює Таблицю розподілу оцінок своєї внутрішньої референтної групи, з таблицею, розробленою закладом, що приймає на навчання, для паралельної референтної групи. Положення кожної оцінки в цих двох таблицях можна порівняти, і, базуючись на цьому порівнянні, провести переведення окремих оцінок.

6.12. З метою досягнення прозорості відсоткові діапазони оцінок накладаються, тому заклад вищої освіти, що приймає Учасника, має вирішити заздалегідь, яка саме оцінка з діапазонів, що накладаються, братиметься для порівняння – мінімальна, середня чи максимальна. В Університеті діє принцип середнього значення відповідного діапазону.

7. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін

7.1. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін проводиться на підставі порівняння навчальних програм відповідного напрямку підготовки (спеціальності) та Академічної довідки, що надає Учасник. При цьому при перезарахуванні форм підсумкового контролю з дисциплін екзамен, складений у закладі, що приймає Учасника, може бути зарахований як залік з відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС; залік, якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зарахований як іспит відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС та переведенням в національну шкалу.

7.2. При перезарахуванні дисципліни зберігається раніше здобута позитивна оцінка рівня знань Учасника. За необхідності оцінка приводиться до діючої в Університеті шкали оцінювання. Якщо оцінка з дисципліни складається з декількох оцінок за окремі семестри або з оцінок декількох

модулів, то Учаснику виставляється середньозважена оцінка успішності з урахуванням обсягів відповідних складових навчальної дисципліни.

7.3. При перезарахуванні навчальних дисциплін до навчальної картки Учасника вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер Академічної довідки тощо).

7.4. При перезарахуванні застосовується ЄКТС – рейтинг – система, створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання, виміру та порівняння результатів навчання, передачі документів про навчання у закладі вищої освіти від одного закладу освіти до іншого, як в Україні, так і поза її межами. Система ЄКТС — рейтинг базується на принципах взаємної довіри і передбачає виконання низки правил щодо її складових: ЄКТС – кредитів, ЄКТС – рейтингу, Договору про навчання, Договору про практику/ стажування і зарахування кредитів. ЄКТС-рейтинг – використовуються для спрощення переведення оцінок між вищими навчальними закладами, забезпечує конвертованість внутрішніх оцінок закладів освіти.

7.5. Шкала ЄКТС – рейтинг ранжує студентів на статистичній основі. Розподіл здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання знань з урахуванням лише позитивних оцінок здійснюється у таких пропорціях:

Шкала ЄКТС - рейтинг:

ЄКТС рейтинг	Відсоток студентів від загальної чисельності курсу, які, зазвичай, досягають відповідної оцінки
A	10%
B	25%
C	30%
D	25%
E	10%

1. А-кращі 10%,
2. В – наступні за ними 25%.
3. С – наступні за ними 30%,
4. D наступні за ними 25%,
5. Е наступні за ними 10%.

Оцінки системи ЄКТС від «А» до «Е» присвоюють за умови позитивного складання іспиту чи заліку. ЄКТС-рейтинг визначається з кожної дисципліни після завершення її вивчення у відповідному семестрі – за I семестр на початку II семестру (1 -2 тиждень), а за II семестр – не пізніше двох тижнів вересня (після ліквідації академічної різниці), особами відповідальними за внесення інформації до електронної бази Університету.

7.6. Система переведення ЄКТС-рейтинг у 100- бальну застосовується у випадку визнання результатів навчання учасників академічної мобільності. За ЄКТС - рейтингом (А – Е) переведення у 100 бальну систему здійснюється за шкалою:

ЄКТС рейтинг	Шкала відповідного ВНЗ	Середня	Відповідність за 100-бальною шкалою
A		95	90-100
B		87	85-89
C		80	75-84
D		70	65-74
E		62	60-64

7.7. У випадку визнання результатів навчання учасників академічної мобільності в іноземних закладах вищої освіти, де не використовується 100-бальна система оцінювання, використовується такий порядок переведення оцінок, зазначених в академічній довідці чи додатку до диплома, за національною шкалою у 100-бальну:

Оцінка у 4-бальній шкалі	100-бальна шкала
відмінно (5)	90
добре(4)	75
задовільно (3)	60
Оцінка у 2-бальній шкалі	100-бальна шкала
зараховано	60

7.8. Документи закладів вищої освіти інших держав можуть бути враховані за наявності міжурядового договору між Україною та відповідною державою або договору, затвердженого у встановленому порядку між Університетом та відповідним іноземним вищим навчальним закладом (за умови підтвердження цього факту довідкою МОН України і нострифікації навчальних досягнень Учасника).

7.9. Остаточне рішення щодо перезарахування результатів навчання, які були встановлені під час навчання на відмінних освітніх програмах із певних дисциплін від постійного місця навчання, здійснюється за підписом ректора Університету або першого проректора на підставі відповідних документів (Договору про навчання, Договору про практику/ стажування, Академічної довідки, витягу із навчальної картки у разі одночасного навчання за декількома програмами).

7.10. Університет інформує Міністерство освіти і науки України про всі випадки трансферу кредитів у випадку визнання результатів неофіційного та неформального навчання в обсязі понад 30 кредитів.

Лист погодження до

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок реалізації права на академічну мобільність
учасників освітнього процесу
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

Начальник навчального відділу

Я.В. Сопіна

Проректор з наукової роботи

Л.Ю. Москальова

Перший проректор

І.А. Мальцева